

Kdo je še Slovenec?

Vir / Avtor: **ušk**

14. marec 2013 (nazadnje spremenjeno: 0:00 14. marec 2013)

Slovensko državljanstvo, ki ga zaradi vrste administrativnih omejitev tujci težko dobijo, bo poslej težje dosegljivo tudi za zdomce slovenskih korenin. Včerajšnja sprememba je namreč omejila slovensko poreklo na babice in dedke. Vendar vlada pušča odprto možnost, da se pri posameznikih odloči tudi drugače.

Fotografija je simbolična. (Foto: Luka Cjuha)

Včeraj je Janševa vlada pogoje za pridobitev državljanstva delno zaostriala: odslej lahko z izredno naturalizacijo v interesu republike Slovenije državljanstvo pridobijo le tisti, ki imajo najmanj eno babico ali enega dedka slovenske narodnosti. »Najpotrebneje je, da se skrajša linija prednikov, na katerih slovensko narodnost se sklicujejo prosilci,« je ministrstvo za notranje zadeve zapisalo v obrazložitvi. Pri tistih, ki že četrto ali peto generacijo ne živijo več v Sloveniji, razlogi za prošnjo za državljanstvo niso »povezanost« s Slovenijo, temveč gre po mnenju ministrstva za pragmatizem. Kljub temu pa si je vlada, da ne bi koga za Slovenijo pomembnega izključila, pridržala možnost, da podeli državljanstvo tudi tistim, ki imajo starejše slovenske prednike, a so »s svojim delovanjem izjemno prispevali k družbenemu, gospodarskemu, znanstvenemu, kulturnemu ali drugačnemu razvoju in k povečanju mednarodnega ugleda Slovenije«.

To, da si državni organi pridržijo diskrecijsko pravico pri podeljevanju državljanstva, ni zelo neobičajno, pravi profesor dr. **Mitja Žagar** z ljubljanskega Inštituta za narodnostna vprašanja. »Podeljevanje in odvzemanje državljanstva je temeljna pravica, ki si je države ne pustijo vzeti.« Podobno pravico si je država vzela z zakonom o tujcih, v katerega je vnesla določbo - v resnici namenjeno ujetnikom iz Guantanamo - da jim lahko ne glede na izpolnjevanje splošnih pogojev podeli dovoljenje za stalno prebivanje. Na splošno, pravi Žagar, pa državljanstvo lažje dobijo

zdomci tistih držav, katerih diaspore so zelo velike. Sam se sicer zavzema za čimbolj liberalno ureditev. Nacionalni koncepti, tudi v povezavi z državljanstvom, so namreč vse bolj stvar preteklosti.

Z včerajšnjim predlogom vlada spreminja uredbo o merilih za ugotavljanje nacionalnega interesa pri sprejemu v državljanstvo, ki jo je prav tako sprejela vlada Janeza Janše leta 2007. Ta je določala, da je sprejem v državljanstvo (izredna naturalizacija) »iz nacionalnih razlogov mogoč, če je prosilec slovenski izseljenec oziroma njegov potomec do četrtega kolena v ravni vrsti«. Vključevala je vse osebe, ki so imele vsaj enega od šestnajstih praprababic in prapradedkov slovenske narodnosti. Državljanstvo so lahko pridobili tudi tisti, ki so bili »pripadniki avtohtone slovenske narodne skupnosti v zamejstvu« in so lahko dokazali, da so aktivno povezani s Slovenijo oziroma da so več let aktivno delovali v slovenskih društvih, šolah slovenskega jezika ali slovenskih izseljenskih, zdomskih ali manjšinskih organizacijah, ter tisti, ki so bili »odpuščeni iz slovenskega državljanstva zaradi razumljivih (opravičljivih, op. p.) razlogov«. Ta določba je namenjena nekdanjim državljanom Slovenije, ki so bili v prejšnjem sistemu zaradi disidentstva ali sistemske represije izobčeni iz družbe. **ušk**

Vir:

<http://www.dnevnik.si/slovenija/kdo-je-se-slovenec>